

Domaći proizvod, kamatne stope i devizni kurs

Prof.dr Maja Baćović

19/04/2019.

Devizni kurs

- Cijena domaće valute izražena u stranoj valuti
- Nominalni i realni devizni kurs
- Nominalni devizni kurs:
 - Režim fiksnog kursa (odluka monetarnog autoriteta)
 - Revalvacija/devalvacija
 - Režim fluktuirajućeg deviznog kursa (odnos ponude i tražnje)
 - Apresijacija/depresijacija
- Realni devizni kurs

$$\varepsilon = E \frac{P}{P^*}$$

Kamatne stope i devizni kursevi

- Uslov kamatnog pariteta

$$(1 + i_t) = \frac{(1 + i_t^*)}{\left[1 + \frac{E_{t+1}^e - E_t}{E_t}\right]}$$

- Relacija između domaće nominalne kamatne stope i_t , strane nominalne kamatne stope i_t^* , i očekivane stope depresijacije domaće valute $\frac{E_{t+1}^e - E_t}{E_t}$
- Ako kamatne stope ili očekivana stopa depresijacije nisu visoke, dobra aproksimacija izraza je:

$$(i_t) \approx i_t^* - \frac{E_{t+1}^e - E_t}{E_t}$$

- Arbitraža od strane investitora podrazumijeva da domaća kamatna stopa mora da bude jednaka stranoj kamatnoj stopi umanjenoj za očekivanu stopu depresijacije domaće valute

Kamatne stope i devizni kursevi

- Pretpostavimo da je jednogodišnja kamatna stopa u SAD – 3%, u Evropi – 5%
- Da li investirati na tržište SAD ili EU?
- Odgovor zavisi od očekivane depresijacije EURA u odnosu na US\$
- Ako se očekuje da će EURO depresirati više od 2%, investiranje je profitabilnije u SAD

Depresijacija i trgovinski bilans – Maršal- Lernerov uslov

- Definicija neto izvoza

$$NX = X - \frac{IM}{\varepsilon}$$
$$NX = X(Y^*, \varepsilon) - IM \frac{Y, \varepsilon}{\varepsilon}$$

- Realna depresijacija utiče na trgovinski bilans na tri načina:
 - Povećanje izvoza (domaći proizvodi postaju jeftiniji na ino tržištu)
 - Smanjenje uvoza (inostrani proizvodi postaju skuplji na domaćem tržištu)
 - Povećava se relativna cijena stranih proizvoda u odnosu na domaće
- **Maršal-Lernerov uslov:** Da bi se posle depresijacije trgovinski bilans poboljšao, potrebno je da izvoz dovoljno poveća a uvoz dovoljno smanji da bi se kompenzovao rast vrijednosti uvoza (kroz povećanje cijene)

Štednja, investicije i trgovinski bilans

- Ravnotežni uslov na tržištu dobara

$$Z = C + I + G - \frac{IM}{\varepsilon} + X$$

- Ako oduzmemo C+T sa obje strane, i ako znamo da je $S=Y-C-T$

$$S = I + G - T - \frac{IM}{\varepsilon} + X$$

$$NX = S + (T - G) - I$$

- Ovaj uslov pokazuje da trgovinski bilans NX u ravnoteži mora biti jednak štednji (privatna: S + javna:(T-G)) umanjenoj za investicije